

Vägen till korset, När Gud bosätter sig hos mig, Sak 2:10-13

587 intas slutligen Jerusalem och templet plundras av Nebukanessars styrkor . Den ledande klassen i det judiska samhället förs bort till Babylon dit snart också större grupper av folket tvångsförflyttas. Liksom Assyrierna använder sig Babylon av en radikal folkomflyttning för att lösa problemet med uppstudsiga delar av imperiet. Allt det som djupas sett konstituerade grunden för det judiska folkets identitet slås på detta sätt i ett slag till spillror. Landet som Gud lovat Abraham, den Davidiska kungaättens obrutna regerande och kanske mest förödande, Guds närvaro i och genom templet tas brutalt ifrån dem av ett ogudaktigt folk från öst.

I Babylon byggs långsamt ett nytt samhälle upp med nya möjligheter till försörjning, en ny vardag. Så, lika dramatiskt som folkets historia släts i bitar tar historien en ny vändning. Från egentligen ingenstans växer perserna fram som en ny supermakt. Detta folk, ursprungna ur i ett kargt bergs och slättland, en verklighet oändligt långt från Babylons oöverträffade kulturella och ekonomiska välstånd, våga de utmana en hel värld. Och 538 går en chockvåg genom den då kända världen, Babylons makt är bruten, Kyros är den nye kungen. Till skillnad mot sina företrädare genomför inte Kyros några folkomflyttningar. Tvärt om uppmuntrade han en lokal identitet. Likt ingen tidigare lyckas han få en mängd olika folk och religioner att se honom som dess tillskyndare och i vissa fall till och med frälsare. Han tillåter folk att återvända hem igen, också judarna. Snart efter att Babylon faller så dör dock Kyros och Darius tar över makten. Men han går bara än längre och uppmuntrar strakare lokalt styre där representanter från de egna folken, som Serubbabel får bli guvernörer på lokal nivå. Han ser också till att judarna, trots hårt motstånd av bland annat Samarierna tillåts bygga upp sin stad och templet igen. Persernas gav stora möjligheter för folken att väva en egen kulturell och religiös identitet men krävde som tribut total underkastelse.

För det judiska folket i exilen tycktes det historiska skedet vara lett av Gud som återigen såg till sin utvalda skara. Och så tror jag givetvis också att det var. Först små sen större grupper börjar återvända hem till det land som givits dem av Gud. Bland dessa återvändare finns också en man av prästerlig släkt som hette Sakarja. Denne man kom att tillsammans med Haggaj att bli en profet som framgångsrikt uppmuntrade uppbyggnaden av templet. Hans ord samlades också tämligen snart i skrift. En skrift som tillika delar framstår som en profetisk och apokalyptisk bok. Och när, om inte i denna tuffa verklighet, behövdes väl en apokalyptikers uppmuntrande ord.

Skapelsen var god, ja mycket god och Gud var människan oändligt nära, men så skedde något. Ett syndafall så till det yttre trivialt men till det inre bärandes de med fasansfulla konsekvenser. Människan som till sin djupaste identitet var en avbild av Gud tvingades lämna den verklighet som gav henne denna helighet. För människan i exil framstod snart paradiset endast som ett svagt men oändligt lockande minne.

Men så hände något så oväntat och så otroligt att ingen till fullo lyckades inse dess betydelse i dess omedelbara skeende. Paradiset kom åter till människan i form av en snickarson från Galiléen. Inte sedan urtidens tidiga timmar hade Gud varit människan så nära. Det som saknats hennes så länge var plötsligt mitt ibland oss. Men den gudomliga närvaron var ändock endast ett preludium inför det som komma skulle. Den vägen Gud vandrade var också den människan tvingats att gå. Från paradiset ledde hans steg beslutsamt mot döden. Genom att han lämnade paradiset fanns det nu ett par

fotspår för människan att följa in till det hon hade förlorat. Liksom templet plundrats blev också Jesu kropp plundrad. Men där Israels tempel endast kunde ge frukt till ett nytt hände något annorlunda då Jesus skändades.

Dagens text i Sakarja handlar om hur Gud tar sin boning bland människan. I var och en av de fyra verserna upprepas detta.

V 10 Julens budskap är inkarnationens mysterium. På ett djupare sätt än någonsin förut tar Gud i Jesus åter sin boning bland oss. Liksom han tidigare låtit sin ande vila över templet möter han oss i krubban som människa. I mötet med gossebarnet stod människan framför Gud men liksom templets väggar skapade en begränsning gav Jesu person en gräns för Guds inkarnation. Men så på korset händer det paradoxala. Samtidigt som Jesu person bryts ner, samtidigt som han skriker ut sin gudsövergivenhet, så tar Gud sin boning bland oss. När förlåten i templet rämnar är det en oöverträffbar bild för det andliga skeendet. I Jesus offer sprängs templets väggar och Gud tar sin boning bland oss. Hit leder korsets väg. Ett upphävande av gudssaknaden.

Skapelsens mening ges en fantastisk bild i 1 Mos 3:8 där det står att Adam och Eva kunde höra hur Gud kom gående i den svala kvällsvinden. Denna Gudsnärvaro är såväl skapelsen mening som himlens framtid. Denna närvaro blir åter möjlig genom att Gud genom Jesus tar sin boning bland oss på ett sätt som i Sakarjas ord kan anas bortom dess tempelfokuserade perspektiv.

På korset vänder sig alltså Gud till alla människor med samma budskap som han gav exilens folk, "Se jag kommer och tar min boning hos dig". Vad är då profetens första uppmaning i detta, att vi ska fasta och be, rena oss för att bli värdiga. Nej hans enda uppmaning är *Gläd dig och Jubla!* Påskan är verkligen en orsak till att jubla. Gör du det? Om inte varför är det så? Har du blivit allt för van vid budskapet, har du glömt bort vad offret innerburit för dig? Det är så oändligt lätt att Guds offer för oss blir något vi har hört så många gånger att det fantastiska i skeendet försvinner för oss. Kanske är det därför vi så älskar LP mötena i Nyhem, där kan vi se människor som ännu inte vant sig vid att ha blivit räddade från helvete till himmel. Hur ska vi verkligen kunna förstå det underbara som hänt. Kanske skulle det hjälpa om vi pratade mer med varandra om det. Om vi kunde släppa in varandra på en visning av vad Gud gjort för mig. Vilka förhoppningar vi har på honom, kanske kan vi då tillsammans följa profetens uppmaning. Men i ett land där den gemensamma sociala sektorn tar hand om oss, där missär och död för de flesta av oss endast är något vi ser på TV:n så är det en utmaning att verkligen inse vad Gud gjort för oss.

Hur ska vi kunna hjälpas åt att förstå vad Gud har gjort för oss?

V 11 Inte alla judar i exilen kände samma engagemang som Sakarja. Många tyckte nog att de han de det bra som det var, man vet ju vad man har men en osäker framtid i Jerusalem har att ge, nej tack. För att uppmuntra dem förkunnar profeten här att de inte kommer att vara ensamma. Och gemenskapen mellan kristna kan inte överskattas. Särskilt i ett land som Sverige där vi utgör en minoritet. För de återvändande judarna måste Sakarjas vision framstått som tomma ord. Det tog ett bra tag innan det judiska folket växte till sig. Men om man ser till vår tid så har hans vision faktiskt blivit en verklighet. Från korsfästelsen till i dag går den kristna historien från obskyr judisk sekt till ledande världsreligion.

Den dagen kan för vårt eget land verka avlägset. Att många i vårt land skulle sluta sig till herren utmanar verkligen tron. Precis som för judarna i exilen framstår det lätt som tomma ord. Jag har under bara mina år hört många som trosvisst sagt att väckelsen snart ska komma i Sverige. Principiellt tycker jag ibland att det varit för stor fokusering på alla dem som inte är i kyrkan än dem som faktiskt kommer. Om vi vårdade varandra mer i församlingen skulle nog också tillväxten komma. Men det finns också en risk att vi som stora delar av befolkningen i exilen vänjer oss vid det rådande läget, att vi blir allt för bekväma. För visst är det så att det krävs mycket mindre av oss att bara köra på i samma hjulspår än att törsta efter något mer. Som för judarna i exilen står vi ändå inför valet mellan en bekvämlig tillvaro med lite lagom av Gud eller en mer osäker i Guds strålande närvaro. Jag menar kanske inte så mycket i termer av materiella offer men att våga släppa taget om sitt liv och säga att "Gud dit du kallar, dit vill jag gå". Vågar vi bryta upp från vår exil och ta sikte på Jerusalem, ett Jerusalem där hårt arbete och ett liv utanför min kontroll paras med en genuint stark närvaro av Gud. En förutsättning för att vi ska kunna nå en framgång i vårt land är nog att vi verkligen tror på dess möjlighet. Men hur ska vi lyckas med att uppbåda en sådan tro. Att umgås med Gud, lära känna honom som den för vilket allt är möjligt?

Tror du på en väckelse i Sverige? Hur ska den kunna ske?

V 12 Vad som gör Juda till en helig mark och Jerusalem till en helig stad är Guds närvaro. Precis som detta gör landet och staden Helig väljer han ut dig och mig och gör oss heliga. Detta är nåden och förlåtelsen att han utväljer oss igen. Men det kräver också något av oss. Ett tomt Jerusalem, ett Juda utan folk blir bara en parodi. Hur vårdar vi vår helighet? Jag tänker ofta att jag måste skrärpa till mig och komma närmare Gud, men jag kan inte komma närmare Gud, och det kan inte du heller. Han har bosatt sig i dig och mig. Vi bör helga våra liv, inte för att uppnå något utan för vad Gud redan har uppnått. Herren har utvalt dig, han har gjort dig helig, han har bosatt sig hos i dig.

V 13 Att vara helig, att ha blivit heliggjord av Gud är något alvarligt. Att Gud från sin heliga boning kom till oss i Templet och i Kristus är fantastiskt. Men undret är att han genom korset tagit sin boning i dig och mig. Att veta att Gud är oss så nära att han finns i allt vi gör, varje andetag vi drar ger en känsla av storhet och allvar. Med Sakarjas ord är det något som manar till stillhet inför Gud. Kanske är det detta som gör Gud allra mest fantastisk, hans oerhörda närhet.

Hur behandlar vi Guds närhet och vår helighet. Vad innebär det för våra liv att Gud har sin boning mitt ibland oss. Hur låter vi detta otroliga att påverka våra liv? Bryter vi likt judarna upp från vår exil för att inta Guds land trots den utmaning det innebär. Eller förblir vi i vår exil, nöjda med att tillbe Gud i ett rik, ett liv, där han inte är kung.

Sakarjas uppmaning i vers 6 gäller också oss. "Bryt upp! Bryt upp! Säger Herren."

10

Gläd dig och jubla, dotter Sion!
Se, jag kommer och tar min boning hos dig,
säger Herren

11

Många folk ska den dagen
Sluta sig till Herren och bli mitt folk.
Jag tar min boning hos dig.
Då skall du inse
att Herren Sebaot har sänt mig till dig.

12

Herren ska ta Juda i besittning
Som sin del av den heliga marken.
Än en gång utväljer han Jerusalem.

13

Var stilla inför Herren, allt levande,
han bryter upp från sin heliga boning.